

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 92.

31te Møde.

Torsdagen den 14de Marts.

(Forts.)

Orsted (fortsat): Dette blev ingenlunde bifaldet i dets hele Udstrækning; der udkom blot en kongelig Resolution, som sagde, at i alle officielle Kundgjørelser og Meddelelser, hvor der var Tale om en Person af den mosaiske Troesbetsjendelse, skulde han betegnes efter sin borgerlige Stilling og ikke efter sin Tro. Det var for at forebygge den Chicane, som den Tid var meget almindelig imod Jøderne, at, naar man benævnte en Mand, som var af den jødiske Religion, selv uagtet han ellers var en anseet Mand, der stod i en anseet Stilling, saa benævnedes man ham ikke efter denne hans borgerlige Stilling, saasom enten Grosserer den og den, eller Lægen den og den, eller hvad han ellers kunde være, men man brugte just, for at krænke ham og vise ham sin Ringeagt, at kalde ham Jøde. Alle-rede tidligt havde man i de offentlige Forhandlinger, baade i Retsproget og i de collegiale Forretningsprog, ophørt at benævne dem saaledes, man benævnedes dem efter deres borgerlige Stilling; men det var Noget, som heryed sig en fast Begrundelse, og deraf har det udviklet sig, at man efterhaanden ogsaa, hvor man har talt om dem i Almindelighed, har benævnt dem som mosaiske Troesbetsjendere, det var ingen Følge af Resolutionen, det er en Misforstaaelse, naar Nogen imellem siger „Mosaiten N. N.“ istedetfor „Jøden N. N.“, det ene strider accurat ligesaameget imod Resolutionen som det Andet. Men man optog ogsaa, navnlig i Anordningen af 29de Marts 1814, Udtrykket „mosaiske Troesbetsjendere“, fordi man vidste, at de Medlemmer af det mosaiske Troesfamsfund, hvis værdige Bestræbelser for Menighedens Forædling Regjeringen fremdeles burde understøtte, ligesom den tidligere havde

understøttet det, ønskede at hedde „den mosaiske Religions Betsjendere.“ Der vilde ikke være noget Betydeligt imod, om man nu igjen forandrede Sprogbrugen; men det vilde dog have noget meget Paasædende ved sig, og jeg troer virkelig, at de, som have yttret, at de Paagjældende hellere vilde have Ordet „Jøder“ optaget end beholde Udtrykket „mosaiske Troesbetsjendere“, aldeles slette, idetmindste er jeg vis paa, at for saa Nar siden vilde det have gjort et bittert Indtryk paa dem, om man i det officielle Sprog havde optaget Udtrykket „Jøder“. Der kunde iøvrigt, naar der er Spørgsmaal om Redactionen vel være en Udvei, hvorefter man kunde bruge Udtrykket „Jøder“ uden at castere Udtrykket „mosaiske Troesbetsjendere“, hvis man nemlig sluttede sig til Lovens 3—20—1, og sagde, at det Forbud, som indeholdtes i denne Lov imod at fremmede Jøder uden særlig Til-ladelse lade sig finde her i Landet, og som er gjentaget i senere Love, skal være ophævet; thi, hvis man henførte det til selve Lovens 3—20—1, saa er Ordet „Jøde“ det correcte Ord; thi det er et Ord, som bruges her; men derimod er nu i en lang Række af Nar Lovsproget blevet et andet, og det forekommer mig, at det, at man saadan uden videre skulde gaae over til en ny Sprogbrug, ikke var saa passende.

Formanden: Maa ske jeg maatte gjøre den høitærede Landstingsmand opmærksom paa, at saafremt han agter at stille noget Amendement, maa det stilles til Udcastet i den Form, hvori det er vedtaget i Folkethinget, og at altsaa, hvis han agter at holde sig til Regjeringsudcastet, dette da maa stilles som et Ændringsforslag til Udcastet i den Form, hvori det er fremkommet fra Folkethinget.

Orsted: Ja, men kan mit Ændringsforslag ikke være det, at det forbliver ved det af Regjeringen fremsatte Forslag?

Formanden: Ja, naar et saadant Ændringsforslag fremkommer.